

სალიზინგო გადასახდელების რესტრუქტურიზაცია 2530

ფაქტობრივი გარემოებები

საქართველოს რეზიდენტმა საწარმომ, რომლის საქართველოა შეუძლებელი ვატომიბილების ლიზინგით გაცემა, მეიდონა საღიზინგო ქაზება და მიაწოდა ლიზინგის მიღება.

ლიზინგის საგნის მთლიანი ფასი მოიცავს ლიზინგის მიღებასგან მდებრულ ასესს (თანადაფინანსება) და საღიზინგო გადასახდელებას, რომელთა თავის მტრი იმიჯინგია - მიმდინარე სალიზინგო გადასახდელების დისკონტინგენტულ ღირებულებად და საროგენტო სარგებლად.

ხელშეკრულების თანაბაზდა, სალიზინგო პერიოდი მოიცავს 12 თვეს 2015 წლის 23 მარტიდან 2016 წლის 23 მარტმდე, ლიზინგის ხელშეკრულება ითვალისწინებს სალიზინგო გადასახდელების თანაბაზიზომიერად, ყოველი თვის 23 რიცხვში გადახდას.

ლიზინგის მიმღებმა გადაიხადა პირველი ოთხი თვის სალიზინგო საზღვრული, თუმცა შემდეგ პერიოდში დარღვეული გრაფიკით გათვალისწინებული თანხმის გადახდის ვალიტელება და 2015 წლის 23 ავგისტოდან გადასახდელება თანხმის ლიზინგის გამცემის სასარგებლობა არ გადაუხდის.

კომპანიას პირველადი სალიზინგო გარაფიკის მიხედვით, დაიცეცის მჟავიდით აღიარებული აქვთ სალიზინგო შემოსავალი, კერძოდ, დისკონტინგენტული მირითადით თანხა და სამროგნერებელი შემოსავალი, რომელიც ლიზინგის მიმღებს არ გადაუხდია. ამასთან, ვადასახდელების სერვისებით განვითარებული განვითარებული ჯარიმს პირველი მატერიალური დარიცხა ლიზინგის მიმღებს, თუმცა არ აუსახვს ერთობლივ შემოსავალში.

2015 წლის 20 ნოემბრის ლიზინგის მიმღებმა მისარაო ლიზინგის გამცემს და მითხოვა არსებული ხელშეკრულების ცდლილება და სალიზინგო გადასახდელების რესტრუქტურიზაციის გადასახდელების შემორენა მათი განვითარებულ სალიზინგო პერიოდზე გადანაწილების გზით.

შედეგად, გაფორმებული დარღვეულით საზოგადო საღიზინგო ხელშეკრულების დანართის სახით, რომელიც წარმოადგენს ხელშეკრულების განუყოფელ ნაწილს, რომლის თანაბაზდა, სალიზინგის გარიმანით გადავადგენდეთ ამავე გარაფიკი შედეგნილია პირველი გრაფიკის მიხედვით დარჩენილი სალიზინგო გადასახდელების დარღვეული გადასახდელების გადამდგრადი დისკონტინგენტული ნაწილისგან, რომელსაც დამატებული აქვთ საპროცენტო სარენტილი, ვადამოსული გადაუხდელი დასკონტინგენტული მირითადით თანხისა და საპროცენტული შემოსავალისგან, დარიცხული ჯარიმისა და პირველი გრაფიკის.

კომპანიამ გადაგადაცილებისთვის ხელშეკრულებით გათვალისწინებული დარღვეული ჯარიმა/პერგამეტებით რესტრუქტურიზაციისას ჩატვალა ანაზღაურებულებად და ასას ერთობლივ შემოსავალში.

აღნიშნული ჯარიმი/პერგამეტებით დარიცეცის მჟავიდით აღიარებული სალიზინგო შემოსავალი, კერძოდ, დისკონტინგენტული მირითადით თანხა და საპროცენტო შემოსავალი, რომელთა გადახდის ცდა დამდგრადი იყო და ლიზინგის მიღების მიერ არ გადახდიოდა, გადასახადის გადასმდელს ახლი გრაფიკის მიხედვით მერიმედ აღიარებული გადასახდელი.

შეფასება

სსკ-ის მე-14 მუხლის პირველი ნაწილის „ზ“ ქვეპუნქტი განმარტავს, რომ ქონების ლიზინგით გაცემა მოვალეობა მომახურებას.

სსკ-ის 136-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, გადასახდის გადამხდელი ვალიტელია სწორდ და დროულა დარიცხის შემოსავლები და სარჯები დოკუმენტურა დაბალისტურულ მინცემისა საუფერებელზე, ამ კოდექსის XIX თავით გათვალისწინებული მოვალეობის გამოყენებით და მაკუთხოვნის იმ ასაგანის კერძოში, რომელიც მიხდა მათი მიღება და გაწევა.

ამავე კოდექსის 140-ე მუხლის შესაბამისად, დარიცხვის მჟავიდის გამოყენებისას გადასახდის გადამხდელსა შემოსავლები და სარჯები უნდა აღრიცხოს შესაბამისად შემოსავლების მიღების უფლების მოპოვებისა და ხილების აღიარების მიმერცხის მხედვით,

შემოსავლების ფაქტობრივად გაწევისა და სარჯების ფაქტობრივად გაწევისა და კოდექსის 142-ე მუხლის მე-3 ნაწილით გათვალისწინებული შემთხვევისა.

სსკ-ის 141-ე მუხლი განმარტავს, რომ გადასახადის გადამხდელის შემოსავლების მიღების უფლება მოპოვებული და თვლილი იყო, თუ:

- ა) შესაბამისი თანხა ეკვემდებარება გადასახადის გადამდელისათვის გადახდა;
- ბ) გადასახადის გადამდელმა შესარტული გარიგებით (ხელშეკრულებით) გათვალისწინებული კველა ვალიტელებით.

აღნიშნული მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად, თუ გადასახადის გადამხდელი სწორი მომსაურებას, ამ მუხლის პირველი ნაწილში აღნიშნული უფლება მის მიერ გარაფიზონ (ხელშეკრულებით) გათვალისწინებული მიმსახურების გაწევის დამთავრების მიმერცხი მოაღებულად ითვლება.

კომპანიამ გადასახდელი სტატუსის გადამდელი სახით, გადამდელი გადასახდელების გადასახდელების განვითარებულ ჯარიმს პირველი მატერიალური დარიცხა ლიზინგის მიმღების უკვე აღიარებული შემოსავლის მერიდ და ჩართვა ერთობლივ შემოსავლისათვის, რათა ამ მოსდევს უკვე გამომუშავებულ აღიარებული შემოსავლის მერიდ ჩართვა ერთობლივ შემოსავლის მერიდ გადასახდელი სალიზინგო ხელშეკრულების მიხედვით, კომპანიის მიერ ერთობლივ შემოსავლიში ასახავ და, შესაბამისად, შემოსავლად აღიარებას, დაკვემდებარებას ასაღი გრაფიკით ლიზინგის მიღების მიერ გადასახდელი ლიზინგის გადასახდელი დარღვეული გადასახდელის მიზნებშიათვის, უნდა გამოაკლდეს ის თანხა, რომელიც კომპანიის მიერ გადადების შევლი გრაფიკის მიერმდების პერიოდში უკვე აღიარებულა შემოსავლა.

ამდრად, ძველი გრაფიკის შესაბამისად მიუღებელი, მგრძნ უკვე აღიარებული და ერთობლივ შემოსავალში ჩართული სალიზინგო შემოსავალი (მირი, მერიცხნტი) და რესტრუქტურიზაციისას ანაზღაურებულად ჩათვლილი და ერთობლივ შემოსავალში ასახული ჯარიმი/პერგამეტებით უკვემდებარება მეორე დასახელში.

აღნიშნული შემთხვევის უნდა მოვალეობა მის მიერ გადასახდელი საღიზინგო გადასახდელის დარღვეული გადასახდელის მიზნებშიათვის, ჩართვა ერთობლივ შემოსავალში ასახული კომპანიის მერი გადადების შევლი გრაფიკის მიერმდების პერიოდში უკვე აღიარებულა შემოსავლა.

აღნიშნული დარღვეული გადასახდელი საღიზინგო გადასახდელის მიზნებშიათვის, ჩართვა ერთობლივ შემოსავალში ასახული ჯარიმი/პერგამეტებით უკვემდებარება მეორე დასახელში.

ღონისძიებები

პირის ქმედებაში საგადასახადო სამართალისადან იკვეთება და საგადასახადო ვალდებულების დაკისრება არ ხდება.

ანოტაცია
„სალიზინგო გადასახდელების რესტრუქტურიზაცია“ №2530
სიტუაციური სახელმძღვანელოს თაობაზე

სიტუაციური სახელმძღვანელო არეგულირებს სალიზინგო გადასახდელების რესტრუქტურიზაციის საკითხს.

სიტუაციური სახელმძღვანელოს თანახმად, საქართველოს რეზიდენტმა საწარმომ, რომლის საქმიანობაა მსუბუქი ავტომობილების ლიზინგით გაცემა, შეიძინა სალიზინგო ქონება და მიაწოდა ლიზინგის მიმღებს. ლიზინგის საგნის მთლიანი ფასი მოიცავს ლიზინგის მიმღებისაგან მიღებულ ავანსს (თანადაფინანსება) და სალიზინგო გადასახდელებს, რომელიც თავის მხრივ იმიჯნება - მიმდინარე სალიზინგო გადასახდელების დისკონტირებულ ღირებულებად და საპროცენტო სარგებლად. ხელშეკრულების თანახმად, სალიზინგო პერიოდი მოიცავს 12 თვეს 2015 წლის 23 მარტიდან 2016 წლის 23 მარტამდე, ლიზინგის ხელშეკრულება ითვალისწინებს სალიზინგო გადასახდელის თანაბარზომიერად, ყოველი თვის 23 რიცხვში გადახდას.

ლიზინგის მიმღებმა გადაიხადა პირველი ოთხი თვის სალიზინგო საზღაური, თუმცა შემდეგ პერიოდში დაარღვია გრაფიკით გათვალისწინებული თანხების გადახდის ვალდებულება და 2015 წლის 23 აგვისტოდან გადასახდელი თანხა ლიზინგის გამცემის სასარგებლოდ არ გადაუხდია. კომპანიას პირველადი სალიზინგო გრაფიკის მიხედვით, დარიცხვის მეთოდით აღიარებული აქვს სალიზინგო შემოსავალი, კერძოდ, დისკონტირებული ძირითადი თანხა და საპროცენტო შემოსავალი, რომელიც ლიზინგის მიმღებს არ გადაუხდია. ამასთან, ვადაგადაცილებისთვის ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ჯარიმა/პირგასამტებლო დაარიცხა ლიზინგის მიმღებს, თუმცა არ აუსახავს ერთობლივ შემოსავალში. 2015 წლის 20 ნოემბერს ლიზინგის მიმღებმა მიმართა ლიზინგის გამცემს და მოითხოვა არსებული ხელშეკრულების ცვლილება და სალიზინგო გადასახდელების რესტრუქტურიზაცია, კერძოდ, ყოველთვიური სალიზინგო გადასახდელების შემცირება მათი გაზრდილ სალიზინგო პერიოდზე გადანაწილების გზით.

შედეგად, გაფორმდა დამატებითი შეთანხმება სალიზინგო ხელშეკრულების დანართის სახით, რომელიც წარმოადგენს ხელშეკრულების განუყოფელ ნაწილს, რომლის თანახმად, სალიზინგო პერიოდი გაიზარდა 19 (ცხრამეტ) თვემდე (გასულ 7 თვეს + რესტრუქტურიზაციისას დადგენილი 12 თვე). თავის მხრივ, სალიზინგო გადასახდელების გადავადების (რესტრუქტურიზაციის) შედეგად ახალი გრაფიკი შედგენილია პირველი გრაფიკის მიხედვით დარჩენილი სალიზინგო გადასახდელების ვადადაუმდგარი დისკონტირებული ნაწილისგან, რომელსაც დამატებული აქვს საპროცენტო სარგებლი, ვადამოსული გადაუხდელი დისკონტირებული ძირითადი თანხისა და საპროცენტო შემოსავლისგან, დარიცხული ჯარიმისა და პირგასამტებლოსგან.

კომპანიამ ვადაგადაცილებისთვის ხელშეკრულებით გათვალისწინებული დარიცხული ჯარიმა/პირგასამტებლო რესტრუქტურიზაციისას ჩათვალა ანაზღაურებულად და ასახა ერთობლივ შემოსავალში.

აღნიშნული ჯარიმა/პირგასამტებლო და დარიცხვის მეთოდით აღიარებული სალიზინგო შემოსავალი, კერძოდ, დისკონტირებული ძირითადი თანხა და საპროცენტო შემოსავალი, რომელთა გადახდის ვადა დამდგარი იყო და ლიზინგის მიმღების მიერ არ გადახდილა, გადასახადის გადამხდელს ახალი გრაფიკის მიხედვით მეორედ აღარ ჩაურთავს ერთობლივ შემოსავალში და არ დაუბეგრავს მოგების გადასახადით.

სალიზინგო ხელშეკრულების რესტრუქტურიზაციისას, სალიზინგო გადასახდელების გადავადებისას, გადაუხდელი მოთხოვნის თანხა, რომელიც კომპანიის მიერ გადახდების ძველი გრაფიკის მოქმედების პერიოდში უკვე აღიარებულია შემოსავლად, გამოაკლდება ახალი გრაფიკით გააწეარიშებულ თანხას, რათა არ მოხდეს უკვე გამომუშავებული აღიარებული შემოსავლის მეორედ ჩართვა ერთობლივ შემოსავალში. ამრიგად, რესტრუქტურიზებული სალიზინგო ხელშეკრულების მიხედვით, კომპანიის მიერ ერთობლივ შემოსავალში ასახვას და, შესაბამისად, შემოსავლად აღიარებას, დაექვემდებარება ახალი გრაფიკით ლიზინგის მიმღების მიერ გადასახდელი ლიზინგის გადასახდელები, რომელთაც, მოგების გადასახადის გააწეარიშების მიზნებისათვის, უნდა გამოაკლდეს ის თანხა, რომელიც კომპანიის მიერ გადახდების ძველი გრაფიკის მოქმედების პერიოდში უკვე აღიარებულია შემოსავლად.

ამდენად, ძველი გრაფიკის შესაბამისად მიუღებელი, მაგრამ უკვე აღიარებული და ერთობლივ შემოსავალში ჩართული სალიზინგო შემოსავალი (ძირი, პროცენტი) და რესტრუქტურიზაციისას ანაზღაურებულად ჩათვლილი და ერთობლივ შემოსავალში ასახული ჯარიმა/პირგასამტებლო არ ექვემდებარება მეორედ დასაბეგრ შემოსავალში ჩართვას.

აღნიშნულიდან გამომდინარე, ახალი ლიზინგის ხელშეკრულების ფარგლებში, ყოველთვიურ გადასახდელებში უნდა მოხდეს სალიზინგო გადასახდელების გამიჯვნა შემოსავლად აღიარებული ვალდებულებისგან.